

POHÁDKY

A child in a white onesie sits on a swing, suspended in a sky filled with white clouds. A large, textured crescent moon is visible in the background. The overall scene is dreamlike and whimsical.

eknizky.sk

Lev Nikolajevič
Tolstoj

A black birdcage hangs from the top, with several birds flying around it. The background is a gradient from light to dark grey.

POHÁDKY

LEV NIKOLAJEVIČ TOLSTOJ

eknizky.sk

Pohádky Autorské práva © 2019

Táto kniha bola vyrobená pomocou pressbooks.eknizky.sk a PDF bolo vytvorené pomocou PrinceXML.

Obsah

1.	Jak čertiček vodsluhoval krajic.	1
2.	Zerno jako slepičí vejce.	5
3.	Dělník Jemeljan a prázdný buben.	7

Jak čertiček vodsluhoval krajíc.

Jel chudej hospodář hakovať bez snídaně a vzal si sebou z domu krajíc chleba. Vobrátil hakoviště, chleba složil pod keř a přikryl kazajkou. Kůň se unavil, a hospodář vyhladověl. Zarazil hak, vypřáh koně, pustil pást a šel ke kazajce vobědovať. Zvih kazajku, krajíc pryč. Hledal, hledal, votočil kazajku, vyklepal – krajíc nihde. Divil se. Diuná věc! Žánnyho nevidal, a přeci ho někdo vzal. Ale to čertiček, co hospodař hakoval. Krajíc ukrad a sed si za keř, poslechnout, jak hospodář bude klejť a jeho čerta volať. Hospodář si postesk. „No. ale“, prej, „hladem neumřu; nejspíš ten do vzal, to potřeboval. Zdráu ho užil!“

Šel ke studánce, napil se vody, vodpočal, chytil koně, zapřáh a dal se zas do šramoceni. Čertička hnětlo, že nesved člověka k říchu, vrátil se do pekla k vérchnímu čertoj a vypravil, jak hospodáři krajíc ukrad, ale jak von místo klení zdravi přál. Nejvyšší d'ábel měl zlost, „Že hospodář v tý věci tě přemoh, sám seš vinen, nedoveds, mně se zdá, dobře narafičit. Bude mercha, jesli selláci a za níma báby takhle si zvyknou: žánnej záslužek miť nebudem. To se nemůže tak nechat! Táhni, vodsluž si hospodářů krajíc. Jestli do třech let nad hospodářem nezvítězíš, vykoupu tě ve svčcený vodě.“

Čertiček se lek svčcený vody, leťal na zem, přemejšlel, jak svou chybu napraviť. Zkoumal, zkoumal, až vykoumal. Udál se dobrým člověkem a šel chudýmu hospodáři za čeledína. Poradil mu na suchý leto sejt vobili na bahně. Jinejm všechno sluncem shořalo, ale chudýmu hospodáři vyrostlo vobili hustý, vysoký, klasnatý, hrubozerný. Vobživil se do novýho, a ještě mu mnoho zbylo. Napřezrok čeledin čeledin vyradil hospodáři sejt na kopcích. Nastalo leto deštivý. Lidem vobili lehlo, schnilo a zerno nenalilo, ale hospodáři na verších vobili ukrutny vyrostlo. Přebylo mu eště víc. Ani neví, co s ním počít.

Tu čeledin naučil hospodáře vobili rozemílať, kvasiť a kořauku páliť.

2 Pohádky

Hospodář napálil kořauky; začal sám pít i jinejm dávat. Čertiček přišel k verchnímu a chlubil se, že krajic vodsloužil.

Verchni se šel podřvat.

Přišel k hospodáři, kouká – ten sezval boháče, kořaukou je častuje. Hospodyně ji hostům roznáší. Jak začala vobcházet dokola, kobertla vo stůl, rozlíla sklenčku: Hospodář se dožral, uškrouk se na ženu: „Hed! důro čertova, cák je to špina?! Proč pak šamto pajdavá, takový dobrý řízení po zemi plandáš?“

Čertiček šťouch velitele liktem „Všimni si“ prej, „jak teďka krajice nelituje!“ Hospodář vypeskoval ženu, sám se dal do vobsluhování. Přišel z práce chudej člověk nepozvanej, dal pozdraveni, kouká: lidi kořauku pijou, dostal, udřenej, taky chuť na kapku. Seďal, seďal, poutal slinu – hospodář mu nepřines, jen pro sebe zabručal: „Hdák může pro vás všechny kořauky nachystat!“

Líbilo se to verchnímu čertu. Ale čertiček se chlubí: „Počkej, co eeště bude!“ Bohatí selláci si zaudali, i hospodář vypil; začali si vespolek lahodit, jeden druhýho velebit a oulisný daremností mluvit. Nejvyšší poslouchal, poslouchal, dal pochvalu i za to. „Když po tom pití takový lišky budou, a tak še vošulívat začnou, dostanou se nam všichni do rukouch.“

„Čkej“, poudá čertiček, „co sse bude dit' eště, až po druhý sklenčce voblíznou. Tejdě jako lišky se chtěj přelichotit, ale podřváš se, hned jako steklí velci budou.“ Selláci vobrátili po druhý sklenčce, začali řečit tůze na hlas a nekřátouně. Místo oulisnejch řečí dali se do klení, zípali na sebe, chytily se za pačesy, rozškrábali si nosy. Taky hospodář vplet se do pranice, i jeho ztrískali.

Verchní čert si to pozoroval a polibovával. „Tóle“, prej, „je znamenitý!“

Ale čertiček poudá: „Počkej, eště to bude jinačejší, jen co vyklůtnou třetí. Tejdě se rozteklili jako velci, ale za chvíli, až hoděj do sebe třetí, hned učiněný svině budou!“

Selláci zváhli třetí. Zduchovali se na machotinu. Ňuhňaj, řvou, sami nevědí co, ani druhý neposlouchaj. Rozcházeli se, tu po jennom, dvouch, po třech, a všichni váleli se po ulicích. Hospodář vyšel hosty vyprovodit, upad nosem do louže, celej se zamazal, leží jako prase, chrochtá. Ještě více zalíbilo se to verchnímu.

„No“, prej, „hezky pití vymyslils, krajic vodsloužil. Pověz mně, jaks tenhle nápoj pořídil. Beztoho né jináč, než žes natočil tam nejdriu liščí

kerve. Po ní sellák jako liška schytral. Potom velcí: po tý zuřil jako velk; a na konec nalils krve vepřový, a tu prasetem se stal.

„Né“, vysvětluje čertiček, „tak sem to neuděl. Já mu všeho všudy spůsobil, že vobili nad potřebu sklidil. Vona – ta zvířecí kreu, pořád v něm se derží, ale neoučinkuje, pokad vobili, jen co je potřá, se rodí. Tenkrát ani posledního krajíčku nelitoval, ale jak začalo vobili přebejvať, hned začal šňorkovať, jak by si potěšení popřál. Tak jsem ho naučil potěšení – kořauku piť. Ale jak začal z Bóžihó daru kořauku páliť pro svý potěšení, rozbrunčila se v něm liščí, velcí i prasečí kreu. Tejdě jen když bude kořauku piť, dycky zvířetem vostane.“

Pochválil verchní čertička, prominul mu ten krajic a do svý rady ho povýšil.

Zerno jako slepičí vejce.

Našla jennou chasa ve sterži věc velkou jako slepičí vejce, s pěšinkou pulama a podomnou zernu. Vid'al ji u chasy člověk vokolo jedoucí, koupil za pěták, vodnes do města, prodal králi jako vzácnost.

Povolal král muderce, dal nim poznať, jakávěc, vejce nebo zérno. Mudrovali mudrci, mudrovali, nemohli dáť vodpověď.

Ležala tá věc na vokně; vlítla slepice, klubala, – proklubala díru; všichni už vid'ali, že je to zerno. Muderci přišli, řkou králi: „Tále věc je žitný zerno.“

Král se podivil; poručil mudercum najit', hdy a hde to zerni se rodilo. Muderci mudrovali, mudrovali, scháněli v knihách, nic nenašli. Přišli ke králi, poudaj: „Nemůžem říct. V knihách našich nic vo tom není psáno; potřá se voptať rolníků, neslejchal-li hdo vod starejch, hdy a hde takový zerni sejvali.

Král poslal, rozkázal starýho dědečka hospodáře přivíst.

Našli starýho dědečka, přivelli ke králi. Přišel dědeček plesnivej, bezzubej, sotva se přiškřábal vo dvou bellách.

Král mu ukázal zerno; ale dědeček už kale nevidí, ňák polo vykoulal, polo rukama vochmatal. Král se ho ptá: “ Nevíš, dědečku, hde takový zerni se rodilo? Sám na svým poli nesejval si vobili? Nebo za svýho živobyti něhde takový zerni nekupoval?“ Dědeček byl hluchej, sotva uslyšal, sotva porozuměl. Vodpoudá: „Né,“ prej, „na svým poli vobili takový abych sejval – nesejval sem, jakživu nežal ani nekupoval. Co vobili kupovali, dycky takovýhle zerni dromný bylo. Ale potřá“, prej, „voptať se mýho tatinka, – možná že slejchal, hde takový zerni rostlo.“

Král poslal pro otce dědečkova, rozkázal přivíst k sobě.

Našli i otce dědečkova; přivelli ke králi. Přišel dědeček starej vo jenny belle. Král mu vokazoval zerno. Dědeček eště vidí. Hezky si ho prohlíd. Král se ho voptává:

6 Pohádky

„Nevíš, dědečku, hde takový zerni se rodilo? Sám na svém poli nesejvals takový žito? Nebo svýho času nekupoval něhde takový zerni?“

Třá i znánko tverčí na sluch byl dědeček, přeci slyšal lepší než jeho syn.

„Né,“ prej, „na svém poli takový zerni sem nesejval ani nežal. Ani jakživu sem nekupoval, protože za mýho věku peníze eště ani zavedeny nebyly. Všichni vlastním vobilim se živili, a bylo-li potřá, – s bližním se dělili. Nevím, hde takový zerni se dařilo. To se ví, naše bylo hrubší než tejd'ní a víc sypalo, ale takovýle abych vid'al, – nevid'al sem. Slejchal sem vod tatinka, že za jeho paměti vobili lepší než naše se dařilo a sypnější i hrubší bylo. Potrá se voptáť jeho.“

Král poslal pro dědečkova otce. Našli ho; přivelli ke králi. Dostavil se dědeček bez bellí, přišel berčně, voči jasný, a rozpráví zřetelně. Král mu vokázal zerno. „Dámno už,“ prej, „nevid'al sem starý vobiličko!“ Ukous kousek zerna, sněd.

„To je vono,“ prej.

„Pověz mně, dědečku, hde a kdy takový zerni se rodilo? Sejvals na svém poli takový vobili? Nebo za svý paměti něhde u lidí kupoval?“

Dědeček vodpověděl: Takový vobili za mýho věku všude se rodilo. Tím vobilim já tehdá sem živil sebe i lidi. Tóle zerni sem sil, tóle žal i mlatil.“

Král se ptá: „Pověz mně, dědoušku, kupovals něhde takový nebo síl na svém poli?“

Dědeček se usmál. „Za mýho věku žánnej ani nedoved vymysliť takovej řích, aby vobili prodával nebo kupoval. A vo penězích tepruvá neměli zdáni, – vobili měli všichni svýho dost.“

Král se ptá: „Tak mně pověz, dědečku, hdes takový vobili síl, a hde tvý pole bylo?“

Vodpověděl dědeček: „Mý pole bylo – zem Páně. Hde sem zdělal, – tam bylo pole. Zem byla svobonná, žánnej si ji nepřivlastňoval. Jen práce vlsní menovali svým majetkem.“

„Pověz mně,“ poudá král, „eště dvě věci: jenno – proč dřív takový zerni rostlo a tejd' už neroste. A druhý – proč tvůj vňuk šel vo dvou bellách, syn tvůj vešel vo jenny; ale ty tůhle přišels docela čemesně, voči máš jasný, zuby dobrý, řeč srozumitelnou a milou?“

A dědeček na to: Proto vobojí se stalo, že přestali lidi z vlastní práce bejt živi, začali se na cizí spolehať. Za starejch časů tak žili po vůli Boží: svýho si hled'ali a cizí nevydírali.“

Dělník Jemeljan a prázdný buben.

Jemeljan byl u hospodáře v práci. Jednou jde po louce do práce, skáče před ním žabka; div že na ni nešlápl. Překročil ji. Najednou slyší, volá na něj někdo ze zadu. Jemeljan se ohlédl, vidí, stojí tu krásná dívka a praví mu :

„Co se, Jemeljane, neženíš?“

„Jak se mám ženiti, milá dívčino? Mám holé ruce, nic jiného, nikdo si mne nevezme.“

I praví mu dívka : „Vezmi si mě!“

Zalíbila se dívka Jemeljanovi.

„I s radostí,“ povídá, „ale kde budeme žít?“

„To bys měl o čem přemýšleti !“ praví dívka. „Jen když budeme více pracovat a méně spáti, budeme všude na sebe míti i do žaludku.“

„Nu, teda dobrá,“ povídá, „vezmeme se.“ „Kam půjdeš?“

„Pojďme do města.“

Jemeljan šel s dívkou do města. Dívka dovedla ho do nevelikého domečku, zrovna s kraje. Vzali se a začali hospodařiti.

Jednou jel král za město. Jel mimo Jemeljanův dům, i vyšla Jemeljanova žena podívat se na krále. Král ji uviděl, podivil se: „Kde se tu vzala taková kráska?“ Zastavil kočár, zavolal ženu Jemeljanovu, vypytał se jí :

„Kdo jsi?“ povídá.

„Sedláka Jemeljana žena,“ praví.

„Proč jsi si,“ povídá jí, „taková kráska, vzala sedláka ? Ty bys měla býti královnou.“

„Děkuji,“ praví ona, „za laskavou řeč. Mám se i se sedlákem dobře.“

Promluvil s ní král a jel dále. Vrátil se do paláce. Nejde mu z hlavy Jemeljanova žena. Celou noc nespál, pořád přemýšlel, jak by mohl Jemeljanovi ženu vzít. Nemohl nic vymyslet, jak by to udělal. Povolal služebníky své, poručil jim, aby přemýšleli. I řekli královští služebníci králi :

8 Pohádky

„Vezmi Jemeljana k sobě do zámku do práce. My ho prací umučíme, žena ovdoví, potom si ji budeš moci vzít.“

Učinil tak král, poslal pro Jemeljana, aby šel k němu do královského paláce za služebníka a u něho v zámku bydlil se ženou.

Přišli poslové, vyřídili to Jemeljanovi. Žena praví muži :

„Nu jdi. Ve dne pracuj a na noc přicházej ke mně.“

Jemeljan šel. Přišel do paláce, královský správce se ho táže :

„Což jsi přišel sám bez ženy?“

„Nač ji mám vodit,“ povídá, „má dům.“

Uložili mu na královském dvoře takovou práci, že by jí dva měli dost. Jemeljan se chopil díla a nenadál se, že bude hotov. A ejhle, před večerem byl se vším hotov. Správce viděl, že jest hotov, uložil mu na zítřek čtyřnásobně.

Jemeljan přišel domů. A doma u něho všechno vymeteno, uklizeno, kamna vytopena, všeho napečeno, navařeno. Žena sedí za stolem, šije, čeká muže. Uvítala muže; přinesla večeři, dala mu jísti a pítí : vyptávala se ho na práci.

„Ano,“ povídá, „zle je: ukládají práci nad síly, usouží mě tím.“

„Ale ty,“ praví ona, „nemysli na práci a neohlížej se za sebe ani před sebe se nedívej, kolik jsi udělal a kolik ještě zůstává. Jen pracuj. Všechno bude včas hotovo.“

Jemeljan šel spat. Ráno zase šel. Chopil se práce, ani jednou se neohlédl. A ejhle, k večeru byl se vším hotov, za světla přišel domů.

Nakládali Jemeljanu stále víc a více práce, a se vším je v ustanovený čas hotov, chodí domů na noc. Minul týden. Vidí služebníci královští, že nemohou se hrubou prací dostat Jemeljanovi na kůži; ukládali mu tedy složité práce. Ani tím nemohou mu na kůži. Tesařskou, zednickou, pokrývačskou práci, co mu uloží, všechno dělá v čas, k ženě jde na noc. Minul druhý týden. Král svolal svoje služebníky a praví :

„Což vás nadarmo živím ? Dvě neděle minuly, a stále nic od vás nevidím. Chtěli jste Jemeljana prací utrápiti, a já oknem vidím, jak jde každý den domů, prozpěvuje si. Či si chcete ze mne šašky tropiti ?“

Královští služebníci se omlouvali.

„Všemi silami jsme se z prvu snažili, abychom ho usoužili hrubou prací, ale ničím si na něho nepřijdeš. Každou práci jako když zamete, únavy nezná. Ukládali jsme mu složité práce, pomyslili jsme si: nebude mít na

to rozumu; také na něj nemůžeme. Kde se to bere! Na všechno přijde, všechno udělá. Není jinak možná, buď on, nebo jeho žena – čaruje. Už ho máme sami dost. Uložíme mu nyní takový úkol, že nebude možná, aby jej vykonal. Vymysleli jsme si, že mu poručíme, aby za den postavil chrám. A nepostaví-li ho, můžeme mu za neposlušnost hlavu sraziti.“

Král poslal pro Jemeljana.

„Nu,“ praví, „mám pro tebe rozkaz : vystav mi nový chrám na náměstí proti paláci, aby zítra k večeru byl hotov. Vystavíš-li jej, odměním tě, ale nevystavíš-li ho, máš z toho smrt.“

Jemeljan vyslechl siova králova, vrátil se, šel domů. „Nu,“ myslí si, „ted nastal můj konec.“ Přišel domů k ženě a praví:

„Seber se, ženo; musíme utéci, kamkoliv, sice zahyneme. “

„Co jsi se tak postrašil,“ povídá ona, „že chceš utéci?“

„Jak pak se nemám postrašiti?“ praví Jemeljan. „Král mi poručil, abych zítra za jeden den postavil chrám. A jak ho nepostavím, hrozí mi, že mi hlavu srazí. Nezbyvá nám, než utéci, pokud je čas.“

Žena nedala na ty řeči.

„Car má,“ povídá, „vojáků mnoho, všude nás chytí. Jemu neutečeš. Ale pokud síly stačí, máš poslouchati. “

„Jak mám poslouchati, když je to nad mé síly?“

„I drahoušku! Nenaříkej, povečeř a lehni si : ráno vstaň časněji, se všim budeš hotov.“

Jemeljan šel spat. Z rána vzbudila ho žena. „Jdi honem,“ povídá, „dostav chrám; tu máš hřebíky a kladívko; zůstalo ti tam na den práce.“ Jemeljan šel do města, přijde tam – opravdu, nový chrám stojí prostřed náměstí. Něco málo není ještě doděláno. Jemeljan dodělával, kde bylo zapotřebí; do večera všecko spravil.

Král se probudil, podíval se z paláce, vidí: chrám stojí. Jemeljan chodí sem tam, někde hřebíky zatlouká. A král nemá radost z chrámu, mrzí ho, že není zač Jemeljana potrestati, není možno vzíti mu ženu.

Opět král svolal služebníky své.

„Provedl i ten úkol, nemám ho zač potrestati. I ten úkol byl pro něj malý. Musíme něco chytřejšího vymysleti. Přemýšlejte, sice vám srazím hlavu dříve, než jemu.“

I vymyslili jeho služebníci, aby poručil Jemeljanovi udělati řeku, aby

10 Pohádky

tekla kolem paláce a v ní aby koráby jezdily. Král zavolal Jemeljana, uložit mu novou práci.

„Když jsi mohl za jednu noc postavit chrám, můžeš i tu práci vykonat. Ať je zítra všechno podle mého rozkazu hotovo. A nebude-li to hotovo, hlavu ti srazím.“

Jemeljan se zarmoutil ještě více, přišel k ženě zamračen.

„Co jsi tak zarmoucen,“ povídá žena, „či ti král nařídil zase něco nového?“

Jemeljan jí vše vyprávěl. „Musíme utéci,“ řekl. Ale žena praví:

„Vojákům neutečeš, všude tě chytí. Musíš poslechnouti.“

„Ale jak mám poslechnouti?“

„I ... drahoušku,“ povídá žena, „nepřipouštěj si to. Navečeř se a jdi spat. Ale vstávej časněji, vše bude hotovo v čas.“

Jemeljan šel spat. Z rána vzbudila jej žena.

„Jdi,“ povídá mu, „k paláci, všechno jest hotovo. Jen u přístaviště, proti zámku, pahrbek zůstal; vezmi rýč, zarovnej to.“

Jemeljan šel; přijde do města : okolo paláce řeka, koráby po ní plují. Jemeljan přišel k přístavišti proti paláci, vidí tam nerovné místo, dal se do zarovnávání.

Král se probudil, vidí řeku, kde jí nebylo; po řece jezdí koráby, a Jemeljan pahrbek zarovnáva rýčem. Podivil se král; a neměl radost z řeky ani z korábů, ale mrzelo ho, že nemůže Jemeljana potrestati. Myslí si : „Není úkolu, kterého by neprovedl. Co teď?“

Zavolal služebníky své, s nimi přemýšlel.

„Vymyslete mi,“ praví, „takový úkol, aby ho Jemeljan nesvedl. Ať jste vymyslili co vymyslili, všechno udělal, a nemohu mu ženu vzíti.“

Přemýšleli, přemýšleli dvořané, až něco vymyslili. Přišli ku králi a praví:

„Dáme Jemeljana pozvati a řekneme : Jdi tam, – nevím kam a přines to – nevím co. Nebude se moci už vykrotiti. Ať jde kam jde, řekni, že nešel tam, kam měl, a at přinese co přinese, řekni, že nepřinesl, co měl. Pak ho můžeš dát popraviti a ženu jeho si vzíti.“

Král se zaradoval.

„To jste moudře vymyslili.“ Poslal pro Jemeljana a řekl mu :

„Jdi tam, – nevím kam, přines to, – nevím co. A jestli nepřineseš, hlavu ti srazím.“ Jemeljan přišel k ženě a povídá jí, co král řekl. Žena se zamyslíla.

„To něco vsadili králi do hlavy“, pravila. „Teď musíme jednat chytře.“
Poseděla, přemýšlela a povídala muži :

„Musíš jít daleko, k naší staré babičce, selské a vojenské matce, poprosíš ji o pomoc. Dostaneš od ní kus něčeho, jdi rovnou do zámku; i já tam budu. Nyní nemohu jim již ujít. Násilím mě odvedou, ale jen na krátko. Jestli uděláš vše, jak babička přikáže, brzo mě vysvobodíš.“

Sebrala muže, dala mu kabelu a vřeteno.

„To jí odevzdej,“ povídá. „Podle toho pozná, že jsi můj muž.“

Ukázala mu cestu. Jemeljan vyšel za město, vidí, jak se vojáci cvičí. Postál, podíval se. Vojáci docvičili, sedli si odpočinout. Jemeljan přistoupil k nim a otázal se :

„Nevíte, kamarádi, kudy mám jít tam, nevím kam, a jak přinést to, nevím co?“

Vojáci to vyslechli a podivili se.

„Kdo tě poslal hledat?“ pravili.

„Král,“ povídá Jemeljan.

„My sami,“ řekli, „co jsme vojáky, chodíme tam, nevíme kam, a nemůžeme dojít, a hledáme to, nevíme co, a nemůžeme toho nalézt. Nemůžeme ti pomoci.“

Jemeljan poseděl s vojáky a šel dále. Šel, šel, až přišel do lesa. V lese byla chaloupka. V chaloupce sedí stará babka, selská, vojenská matka, koudel přede, sama pláče a prsty nesmáčí v ústech slinami, nýbrž v očích slzami. Uviděla Jemeljana a křičela : „Co tu chceš?“

Jemeljan podal jí vřeteno a řekl, že ho žena poslala. Ihned stařena změkla, vyptávala se. Jemeljan jí vypravoval o celém životě svém : jak se oženil s dívkou, jak se přestěhoval do města, jak ho udělali služebníkem u krále, jak sloužil v zámku, jak chrám vystavěl a udělal řeku s loďmi a jak mu nyní král poručil, aby šel tam, nevím kam, a přinesl to, nevím co.

Babička ho vyslechla a přestala plakati. Sama si broukala : „Už je nejspíš čas. Dobrá,“ povídá, „sedni si, hochu, pojez.“

Jemeljan pojezdil a babička mu řekla :

„Tu máš klubko. Válej je před sebou a jdi za ním, kam se bude válet. Půjdeš daleko, až k samému moři. Přijdeš k moři, tam uvidíš město veliké. Vejdi do města, v krajním dvoře popros o nocleh. Tam hledej, čeho potřebuješ.“

„Jak se to, babičko, dovím?“

12 Pohádky

„Ale jak uvidíš, co lidé poslouchají víc než otce a matku, to jest ono. Seber to a dones ku králi. Přineseš to ku králi, řekne ti, že jsi nepřinesl, cos měl. Ale ty mu řekni : ‚Když to tedy není ono, musím to rozbítí,‘ udeř do toho předmětu, a potom dones ho k řece, rozbij a hod’ do vody. Tak ženu dostaneš zpět a moje slzy osušíš.“

Jemeljan se rozloučil s babičkou, vyšel, valil klubko. Valil, valil, až ho klubko přivedlo k moři. U moře stálo veliké město. S kraje byl vysoký dům. Jemeljan poprosil o nocleh. Přijali ho. Šel spat. Časně ráno se probudil; slyší, jak otec vstal, budí syna, posílá ho dříví nasekat.

„Je brzo ještě, času dost,“ povídá syn.

Slyší, jak matka s pece praví : „Jdi, synku, otce kosti bolí. Což má jít sám? Honem.“

Syn jen zamlaskal rty a opět usnul. Jen usnul, najednou zadunělo, zapraskalo něco na ulici. Syn vyskočil, oblekl se a vyběhl na ulici. Také Jemeljan vyskočil, běžel za ním podívat se, co to duní a čeho syn poslechl víc, než otce i matky.

Vyběhl a vidí, jak chodí po ulici člověk, nosí na břiše oblý předmět, bije do něho paličkami. To tak dunělo; toho syn poslechl. Jemeljan přiběhl a prohlížel si předmět. Vidí : je to kulaté jako soudek, s obou stran potaženo kůží. Vypτάval se : „Jak se jmenuje ten předmět?“

„Buben,“ povídají.

„A je dutý?“

„Dutý,“ praví oni.

Jemeljan se podívil a prosil o ten předmět. Nedali mu ho. Přestal prosit a chodil za bubeníkem. Celý den chodil, a když bubeník šel spat, Jemeljan vzal mu buben a utekl s ním. Utíkal, utíkal, až přišel domů do svého města. Myslí, že se shledá se ženou, ale ona nikde. Druhého dne odvedli ji ku králi.

Jemeljan šel do zámku, dal se ohlásiti: Přišel, prosím, ten, co šel tam, nevěděl kam, přinesl to, nevěděl co. Ohlásili ho králi. Král poručil Jemeljanovi, aby přišel zítra. Jemeljan prosil, aby ho znova ohlásili.

„Přišel jsem teď a přinesl, co mám poručeno, ať ke mně král vyjde, sice vejdu já k němu sám.“

Král vyšel. „Kdes byl?“ povídá.

Jemeljan řekl.

„Tam to nebylo,“ pravil král. „A cos přinesl.“

Jemeljan chtěl to ukázati, ale král se ani nepodíval.

„To není to,“ řekl.

„Když to není to,“ povídá Jemeljan, „musím to rozbít, čert to vezmi.“

Vyšel ze zámku s bubnem a udeřil na něj. Jak udeřil, shromáždilo se všechno vojsko královské k Jemeljanovi. Vzdávají mu čest, čekají na jeho rozkazy. Král volal s okna na své vojsko, aby nešlo za Jemeljanem. Nedbají krále, všichni jdou za Jemeljanem. Král to uviděl, poručil, aby k Jemeljanovi ženu vyvedli, a prosil, aby mu dal buben.

„Nemohu,“ povídá Jemeljan. „Mám poručeno, abych ho rozbil a kousky hodil do řeky.“

Šel s bubnem k řece a vojáci za ním. Rozbil u řeky buben, rozlámal na třísky, hodil jej do řeky a všichni vojáci se rozběhli. Ale Jemeljan vzal ženu a odvedl si ji domů.

A od těch časů král mu dal pokoj. Jemeljan žil, užíval, a měl se dobře i špatně.